

Vergaderjaar 2021–2022

35 420

Noodpakket banen en economie

Nr. 459

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 december 2021

Zoals ook aangegeven in mijn brief van 7 juni jl. laat ik uw Kamer weten dat ik de Tijdelijke regeling subsidie dierentuinen COVID-19 voor een tweede maal zal openstellen. Dierentuinen kunnen voor de periode van 9 november tot en met 18 november 2020 en van 15 december 2020 tot en met 19 mei 2021 (de tweede *lockdown*) gebruik maken van deze tweede openstelling. Dierentuinen hebben eerder op grond van deze regeling voor de periode 18 maart 2020 tot en met 30 september 2020 subsidie ontvangen.

Sluiting dierentuinen

Door de aanhoudende coronacrisis waren dierentuinen opnieuw verplicht gesloten van 9 november tot en met 18 november 2020. Ook in de tweede *lockdown* van 15 december 2020 tot en met 19 mei 2021 waren ze gesloten om de verspreiding van het coronavirus te beperken.

De sluiting van de dierentuinen heeft een enorme impact op dierentuinen, omdat ze geen bezoekers konden ontvangen en daardoor nauwelijks inkomsten konden genereren. De hoge vaste kosten voor diervverzorging en noodzakelijk onderhoud liepen onderwijl gewoon door. Dit levert een reëel risico op voor het dierenwelzijn en de maatschappelijke waarde van dierentuinen.

Budget tweede openstelling

Met de nota van wijziging (Kamerstuk 35 925 XIV, nr. 20) op de ontwerpbegroting 2022 (Kamerstuk 35 925 XIV, nr. 19) zijn de middelen beschikbaar gekomen op de LNV-begroting. Er is € 53 mln. inclusief uitvoeringskosten beschikbaar voor deze regeling.

Het overige deel van de reservering van maximaal € 72,5 mln. die het kabinet eerder heeft getroffen (Kamerstuk 35 420, nr. 311) is daarmee komen te vervallen. Deze middelen zijn niet langer benodigd aangezien de

dierentuinen niet het gehele tweede kwartaal gesloten zijn geweest terwijl de reservering wel voor het hele tweede kwartaal was.

Wijzigingen in de regeling

De regeling is op een aantal inhoudelijke punten verduidelijkt of aangepast, mede naar aanleiding van een enquête die is uitgezet bij de deelnemende dierentuinen, om de werking van de Tijdelijke subsidieregeling te evalueren.

De meeste dierentuinen mochten hun deuren op 19 mei 2021 weer openen, behalve dierentuinen die enkel en alleen in binnenruimten bezoekers konden ontvangen. Deze dierentuinen mochten hun deuren pas weer openen op 5 juni. Daarom komen zij voor een langere periode in aanmerking voor subsidie, namelijk ook voor de periode van 19 mei tot en met 4 juni 2021.

Bij de uitvoering van de eerste openstelling van de Tijdelijke subsidieregeling bleek dat onduidelijk was of bepaalde kosten al dan niet subsidiabel waren. Het gaat bijvoorbeeld om de kosten voor verrijkingmateriaal in de dierverblijven. Aangezien dit kosten betreft die noodzakelijk zijn voor het direct of indirect waarborgen van het niveau van dierenwelzijn, zijn deze kosten aangemerkt als subsidiabele kosten.

Een aantal dierentuinen zijn normaal gesproken 1 of meerdere dagen in de week gesloten voor publiek of kennen een langere periode van sluiting gedurende de winter. Daarnaast zijn een aantal dierentuinen ook tijdens feestdagen gesloten. Dierentuinen mogen voor de dagen waarop zij normaal gesloten zijn niet hun kosten als subsidiabele kosten opvoeren. De reden hiervoor is dat er op grond van de toepasselijke staatssteunkaders er een causaal verband moet zijn tussen de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus en de gedeerde inkomsten. De gedeerde inkomsten op die dagen komen niet door de maatregelen ter bestrijding van COVID-19, maar omdat ze dan altijd al gesloten zijn. Als de sluiting in het referentiejaar een uitzondering was, zoals bijvoorbeeld een verbouwing, dan is deze voorwaarde niet van toepassing.

Tijdens de eerste openstelling moesten dierentuinen een zogenoemd transitieplan indienen. Indien al gebruik is gemaakt van de eerste openstelling voor subsidie en toen dus al een transitieplan opgesteld is, hoeft bij de tweede aanvraag niet nogmaals een plan ingediend te worden. Een transitieplan is namelijk een plan dat ziet op de toekomst en de door de dierentuinen opgestelde transitieplannen worden nu in de praktijk gebracht. Indien aan een dierentuin nog geen subsidie is verleend, zal er (alsnog) een transitieplan ingediend moeten worden.

De regeling bevat staatssteun en is goedgekeurd door de Europese Commissie. De regeling is gepubliceerd in de Staatscourant. Aanvragen kunnen ingediend worden in de periode van 7 januari 2022 tot en met 11 februari 2022.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten